Afschrift brief v. Darna Koesoema aan DD.

Semarang, 17 Januari 1915. 90

Geachte Kameraad en Medestrijder!

Deze eerste privé brief brengt helaas geen verheugenis mede. De voorbereidingen van mijn a.s. eerste persdelict hebben bereids een aanvang genomen. J.l Vrijdag werd ik ten parkette alhier ontboden naar aanleiding van het artikel "Maar een Javaan.....!" voorkomende in de Goentoer No 2 van 22 Augustus a.p. Mocht U niet meer in het bezit zijn van bedoeld nummer, zoo sluit ik hierbij in een uitknipsel van het bewuste stuk. Men is vooral gebeten op het sarcasme van den laatsten zin. Ik houd vol, dat het verschil bestaat en met alle geweld gehandhaafd wordt, hetgeen door den officier na eenige draaiïngen en zwenkingen ten slotte beaamd werd, doch.....ik mocht het niet zeggen! Dit begrijp ik, de waarheid mag in ons vaderland niet gehoord worden. Wie bij ons de waarheid zegt, wordt verbannen of komt in de gevangenis terecht.

Ik kan mij niet indenken, dat het onschuldig artikeltje een "opruiende" strekking heeft, eerder zal men daaruit lezen een aansporing voor de volbloed Indiërs om zich door onderwijs en opvoeding zoover op te werken, dat hun meerdere waarde kan worden toegekend.

Maar het is aan den rechter overgelaten om daarover een oordeel te vellen. En het oordeel zal wel in nauw verband staan met de geschiedenis van "den hond en den stok". Wijbrands loopt vrij rond; toch heeft hij in April '14 in zijn krant o.m. geschreven: "de inlandsch ambtenaar is niet onbetrouwbaar, omdat hij ambtenaar is, maar wel omdat hij inlander is."

Het is wel mogelijk, dat wanneer deze brief U bereikt, mijn lot reeds beslist zal zijn. Zooals Uw weet, is de straf van 6 dagen tot 5 jaar gevangenisstraf. Te Uwer geruststelling kan ik meedeelen, dat mij is toegezegd geworden, dat ik krachtens mijn ontwikkeling en positie -de eigen woorden van den officier van Justitie- als Europeaan zal worden gestraft. Dit is mij inderdaad een groot genoegen; een van de vele overwinningen van de "doode" I.P. Een zoon van het verachte volk zal gestraft worden alsof hij van het "superieure" blanke ras is. Ik heb inderdaad geen spijt de "adelijkheid" van mijn geboorte als overtollig ballast te hebben weggeworpen. Ik zou mij ongelukkig gevoelen, als ik veroordeeld werd met de gunsten en privilegiën aan den adel toegekend.

Een klein verzoek, dat U in geen geval moogt beschouwen als een bange verzuchting van een in nood verkeerende, dat ik U hierbij in verband met het bovenstaande met den heer Troelstra en andere Uwer machtige vrienden in de Kamer te willen spreken en hun vooral op het "kleinzielige" van de Indische Re-

geering.

Onze Marco van "Doenia Bergerak" en Handojomo van "Sinar Djawa" zullen binnenkort ook te verantwoorden hebben over hun uitingen in hun respect. organen. Ik kan U nu nog niet melden de aanleiding der verbolgenheid van de "blinde" vrouwe Justitia over de twee genoemde mijner collega's.

Tjip is weer aan den gang. Hij is en blijft ksatrya, die strijdt zonder acht te slaan op de overmacht, welke hij tegenover zich heeft. Zoodra hij van het persdelict vernam, toog hij onmiddellijk aan den arbeid. Heden werd ik verrast met een strooibiljet, dat ik mede hierbij insluit. De inhoud bevat een kernachtige oproep aan de leden van den I.J.B. om de gelederen nauwer te sluiten, nu eenige broeders op het punt staan belaagd te worden. "Een voor allen en allen voor een!" wordt ons toegeroepen. De Kern van de S.I. te Semarang (± 2000) die zich van Soedjono, assistent-wedono-voorzitter, heeft afgescheiden balt dreigend de vuist bij het lezen van het strooibiljet. Ik heb moeite gehad den heethoofdigen voorman te kalmeeren met de verklaring, dat het wel niet zoo'n vaart zal nemen! Ik heb hun gewezen op de kalme vastberaddenheid, den Oosterling eigen op het gezicht van elk gevaar.

Nauwelijks waren de S.I.ërs weg of Van Rees, commissaris van politie, vergezeld van den assistent-wedana van politie met nog een dienaar van Hermandad kwamen hijgend binnen met de verontschuldiging: "'t Is verduiveld beroerd, dat ik als Insulinder man een anderen Insulinder bij z'n kraag moet vatten, is Marco hier?" Meteen liet hij een telegram (dringend) van den Resident van Cheribon zien, inhoudende het verzoek Marco, die in het bezit moet zijn van de ~~SV~~ strooibiljetten aan te houden. Het schijnt, dat Marco reeds te Cheribon is geweest om de biljetten te verspreiden en op weg is naar Semarang.

Hoe zal dit zaakje eindigen?!.....

Wees verzekerd, dat wij steeds pal zullen staan op onzen post en alles zullen vermijden wat naar geweld zweemt.

Met de meeste achting noemt zich gaarne

Uw medestrijder

(w.g. Darna.)

MUSEUM TAMANSISWA
DEWANTARA KIRTI GRIYA
01.090